

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Zmağa katolicizma v Španiji.

Človek se navadno zaveda vrednosti in pomena kakšne dobrine, ko mu preteči nevarnost, da to dobrino zgubi. Kakšna dobrina je zdravje, človek docela zazna, ko ga napade bolezen. O važnosti in sreči miru se uveri, ko se je nasedel v njegovem okolju kreg in spor. O pomenu zasebne lastnine sodi mnogoteri pravilno še le takrat, ko jo je vsled svoje lahkomišelnosti zapravil.

Med vsemi dobrinami je na prvem mestu religija, ki določa najvažnejši in odločilni odnos našega življenja, to je naše razmerje do Boga. In vendar se ta največja dobrina omalovažuje tako, kakor redko katera druga. Mnogoteri se za njo toliko brigajo, kolikor za lanski sneg. Drugi nočejo po njej uravnati svojega življenja, niti nočejo vplivati na svojce, da bi živeli in delali v skladu z verskimi resnicami in predpisi. Največ pa je takih, ki se ne zavedajo, kakšnega pomena je vera za družinsko in vse javno življenje in kam gre človeštvo brez religije.

Če je religija zaklad, kar je v resnici, je za take ljudi nepoznan zaklad. Njegovo vrednost zaslutijo, ko se ga polasti protivnik, in sicer polasti radi te Komanda

Na-
posled zadoni komanda: duhovniki in školje ven iz cerkvenih hiš, kakor se je to zgodilo pred 25 leti na Francoskem; religija in božja služba ven iz cerkva, kakor se to dogaja sedaj v Mehiki.

V Španiji je pretiła ista nevarnost, pa so se španski katoličani odločno postavili v bran. S tem so popravili to, kar so prej na religiji zagrešili. Preskrbno so jo zapirali v notranjost svojega srca in v notranjost cerkvenih zidov. Premalo so ta zaklad zanašali v javnost, da bi ga uporabljali kot potrebno osnovo za ureditev javnih, socialnih, kulturnih, gospodarskih in političnih hrazmer. Tako se je v javnem življenju ugnezdil sovražnik, ki se je ob in po revoluciji polastil državne oblasti ter z njeno pomočjo vodil borbo zoper katolicizem.

Nasilna je bila ta borba združenih framonov in socialistov. Zaplamenele so v ognju cerkvene in samostanske zgradbe, zažgane od pouličnih tolp, ki so bile prešinjene boljševiškega duha. Cerkvi, vdani duhovniki in laiki so se napadali in pobijali. Ustvarjali so se

zakoni, ki so borbo zoper katoliško cerkev legitimirali — ji dali zakonsko opravičbo. Izgnali so se iz španske domovine sinovi iste domovine za to, ker so bili jezuitje. Iz šol so se iztirali katoliški redovniki in redovnice. Združeno meščansko in socialistično svobodomišeltvo je postopalo po skrbno sestavljenem načrtu.

Pa so se španski katoličani dvignili v obrambo katoliške religije, ki je največja dobrina španskega ljudstva in bistvena vršina španske narodnosti. Volitve v državni zbor so bile tisto sredstvo, ki so se ga poslužili, da obratijo španski katolicizem njegovih sovražnikov in zatiralcev. V nedeljo, 19. novembra, in v nedeljo, 3. decembra, ko so se vršile volitve, odnosno ožje volitve, so se katoličani strnili tako tesno in krepko v bojno fronto, da so sijajno premagali nasprotnike katoliške vere in cerkve. Od 473 poslanskih mandatov je katolicizmu sovražna levica (socialisti in radikali okoli bivšega ministrskega predsednika Azana) dobila samo

99 mandatov, druge je dobila katoliška desnica (207) in pa katoličanom po veliki večini prijazni centrum (167).

Katoliško ljudstvo je jasno, odločno in učinkovito pokazalo, da se ne da oropati tega, kar tvori biser španske narodnosti: vere katoliške. Prijadniki vseh stanov: kmetje, delavci, obrtniki, trgovci, izobraženci, duhovniki, možje, žene, celo redovnice, staro in mlado, vse je hitelo na volišče. Izpostavljeni so bili zasmehovanju in nasilnim napadom, ker sedanja, katoličanom neprijazna vlada ni storila za nje nobenih varnostnih ukrepov. Pa se niso zmenili ne za porog ne za napad, samo da izvojujejo katoličanom zmago, katoliški cerkvi pa svobodo in pravico. To se jim je posrečilo v popolni meri. Španski katoličani so se sami uverili in svetu pokazali to-le; moč katolicizma ni v protekciji kakšnega režima, kakršna je bila vlada Primo de Rivera; niti ni v kakšni pogodbi, kakor n. pr. v konkordatu, ki je cerkvi bolj v kvar kot v prid, ako se pravilno ne izvaja, kakor v Nemčiji in Italiji. Moč katolicizma je v moči katoliškega ljudstva.

V NAŠI DRŽAVI.

Bolgarski kraljevi par v Beogradu.
Bolgarski kraljevi par je obiskal v nedeljo dne 10. decembra s svojim spremstvom Beograd. Sprejem na beograjskem kolodvoru od strani naše kraljeve dvojice, dvora, vlade, generalitete ter ljudskih množic je bil veličasten in prisrčen. Bolgarski kralj in kraljica se bosta mudila na našem dvoru 4 dni.

Hitlerjevci proti cerkvi in papežu.
Avstrijski hitlerjevci mislijo, da ne bo Avstrija prej godna za hitlerizem, dokler ne bodo vsi Avstrijci izstopili iz katoliške cerkve. Ko se bo to zgodilo, ne bo več nobene ovire zoper priključitev Avstrije Nemčiji. V to svrhu so izkopali staro Schönnererjevo in Wolfovo geslo: »Los von Rom (proč od Rima), ki se je zadnji dve desetletji pred svetovno vojno strastno divje razlegalo po raznih delih stare Avstrije. S tem geslom agitirajo sedaj narodno-socia-

V DRUGIH DRŽAVAH.

Izid zadnjih volitev na Španskem je zelo vznemirilo skrajne levčarje. Zadnje nedelje je prišlo po večjih mestih do nemirov in nasilnih nastopov komunistov. V španski prestolici v Madridu je eksplodiralo 10 peklenskih strojev. Število mrtvih znaša 31. Izgredniki so vrgli več vlakov s tirov. V Granadi so požgali tri cerkve in en samostan. Revolucijski poskus pa je propadel, ker je izdala vlada pravočasno protiukrepe.

listični priganjači po mestih in industrijskih krajih. Na tisoče in tisoče letakov so raztrosili med ljudi v krajih, kjer upajo dobiti nekaj kalinov na svoje limanice. Ti letaki so docela prešinjeni starega poganskega germanskega (nemškega) duha. Hitlerjevci so z vsem sovraštvom zaganjajo proti kat. cerkvi, pozivajoč svoje somišljenike, naj takoj izstopijo iz cerkve, češ, da dober narodni socialist ne more biti ob enem dober katoličan, saj sta narodni socializem in katolicizem drug drugemu sovražna ter se med seboj izključujeta. Z nesramno drznostjo napadajo sv. Očeta, očitajoč mu, da je napol-židovski ali celotno-židovski papež. Da bi dokazali svojo nesramno lažljivost av-

DELAZMOŽNOST V STAROSTI

si zagotovite z rednim uživanjem zdravnega PLANINKA ČAJA BAHOVEC. Planinka čaj čisti kri, urejuje prebavo, odstranjuje napetost ter oprostilo telo vseh nakopičenih dolezenskih strupov. Na ta način prepreči Planinka čaj popnenje žilja, ker pospešuje obtok krvi po žilah, rdeči kri, daje žilam potrebno prožnost in s tem odstranjuje starostne znake. Planinka čaj torej o-

sveži in ohrani zmožnost za duševno in telesno delo d ovisoke starosti. Nabavite si takoj, zlasti pa sedaj na jesen, v najbližji apoteki le pristni Planinka čaj Bahovec v plombiranih zavitkih po Din 20.— in z napisom proizvajalca: 1069

Apoteka Mr. BAHOVEC, Ljubljana.
Reg. br. 12590-20/VII. 1932.

strijskih hitlerjevcev, se je katoliški list v Lincu (Zgornje-Avstrijsko) obrnil na rojstni kraj sedanjega papeža z imenom Desio ter povprašal zlasti o izvoru papeževe matere, ker hitlerjevci trdijo, da je židinja iz Holandske z imenom Lippmann. List (»Linzer Volksblatt«) je dobil od župnijskega urada v Desiu uraden posnetek iz matrik, da je papeževa mati bila rojena ne v Holandiji, marveč v trgu Saronno blizu Milana, da je prava Italijanka z imenom Terezija Galli ter da nikdar ni imela židovskih prednikov. Rojena je bila v Saronnu 14. aprila 1833 ter se je 8. septembra 1851 v Saronnu poročila s Francem Ratti, očetom sedanjega papeža. Starši Terezije Galli, papeževe matere, so se pisali Jakob Galli in Regina, rojena Cosa. Jakob Galli je bil rojen 17. julija 1788 blizu Milana. Prvikrat se je poročil z Blanko Membroni, po njeni smrti pa z Regino Cosa 14. julija 1823 v Somma-Lombardo. Preselil se je potem v Saronno, kjer je bil gostilničar in kjer se mu je rodila hčerka Terezija Galli, poznejša papeževa mati. Starši staršev Terezije Galli so se pisali Jožef Galli in Terezija, rojena Anzagli. Jožef Galli je bil rojen 4. novembra 1751 v Baggio ter se je tam poročil s Terezijo Anzagli. Starši Jožefa Galli — torej praded in prababica papeževe matere — so se pisali Pavel Galli ter Marcelina, rojena Pessina. Pavel Galli je bil rojen 20. julija 1726 v Baggio. Iz župnijskih matrik župnij Saronno, Somma-Lombardo in Baggio je jasno ko bel dan, da vsi predniki Terezije Galli, matere papeža Pija XI., izhajajo iz milanskega okrožja v Italiji, nobeden ne iz Holandije, ter da so vsi bili ka-

Vse navedbe hitlerjevcev zoper papežovo mater so nesramne laži in podlo obrekovanje. Hitlerjevci pa si bodo v borbi zoper cerkev in papeža kmalu izmislili kakšno drugo laž. Saj je laž tista hrana, s katero pitajo svoje uboge, zaslepljene pristaše.

Delavski kaplan zaprt. To je kaplan v mestu Köln dr. Klinkhammer. Je delavskega rodu ter je sam v svojih mladih letih delal kot rudar. S pomočjo dobrotnikov zlasti iz duhovskega stanu je šel študirat ter sam postal duhovnik. Njegov delokrog je zlasti dušeskrbje med delavci. S svojim vztrajnim delom na področju delavske strokovne, prosvetne in verske organizacije je dosegel velike uspehe ter mnogoterega delavca, ki ga je socialistično ali komunistično hujskanje odtrgalo od cerkve, zopet pripeljal v cerkev ter ga vrnil živi veri. Narodnim socialistom pa je ta odločni in delavni duhovnik trn v peti. Čakali so samo na priložnost, da se nad njim maščujejo. Ta prilika se je dala, ko je kancler Adolf Hitler obha-

jal svoj 44. rojstni dan. Narodno-socialistični napadalni oddelki so tem povodom najeli sv. mašo ter hkratu poslali dr. Klinkhammerja, naj ob enem spregovori nekaj besed. Naprošeni je to storil ter med drugim baje tudi rekel to-le: »Če se gospodu državnemu kanclerju Hitlerju ne posreči, da kmalu pripravi ljudstvu dela in kruha, bodo rjavosrajčniki (pri tem je pokazal na navzoče narodne socialiste) orožje, ki so ga dobili od voditeljev, obrnili zoper voditelja ter ga ustrelili z lastnimi pištolami.« Tako so kaplanove besede slišali narodno-socialistični tožitelji. Dr. Klinkhammer pa je pri preiskavi izjavil, da je tako govoril: »Vsi moramo našemu državnemu kanclerju Hitlerju brezpogojno pomagati, da more izvršiti svoj vladni program ter pripraviti ljudstvu dela ter kruha. Drugače se bojim, da boste orožje, ki ga sedaj nosite v njegovo obrambo, enkrat obrnili, prisiljeni od glada in stiske, proti njemu.« Od 60 prič je samo 7 izpovedalo zoper dr. Klinkhammerja obremenjeno. Obtoženi kaplan je omenjal v svojo obrambo svojo vztrajno in uspešno borbo zoper komunizem, s katero je tudi državi mnogo koristil. Narodno-socialistični mladiči pa so proti njemu vzklikali, da je »največji hujskač Porurja«. Sodišče je obsodilo dr. Klinkhammerja na pol leta ječe. Obsodba vrlega delavskega kaplana je vzbudila nevoljo in ogorčenje.

Lep jubilej voditelja koroških Slovencev. Znani in nad vse požrtvovalno delujoči voditelj koroških Slovencev g. župnik Vinko Poljanec je slavil 25letnico, odkar župnikuje v Škocjanu na Koroškem. Vrlemu javnemu delavcu naše iskrene častitke!

Koroški pevci so koncertirali zadnje dni v Ljutomeru in v Ptujju. Na povratu so se zadnje nedelje ustavili tudi v Mariboru, ker so bili prisrčno sprejeti in so zapeli par pesmic v kazinski dvorani. Vodja koroških Slovencev, g. župnik Poljanec, se je v Mariboru zahvalil vsem, ki so pripomogli, da se je pevski pohod naših koroških bratov izvršil tako sijajno ter prisrčno.

Po treh dneh najden mrtev v postelji. Na Ptujski cesti na Teznu pri Mariboru so našli mrtvega v postelji 57letnega vpokojenega železničarja Jožefa Dobnikarja. Dobnikar je ležal že tri dni mrtev. Rajni se je napil preveč žganja in ga je radi tega zadela kap.

Vrnil se je v katoliško cerkev. Nagibi za odpad od katoliške cerkve so različni. Največkrat so ti nagibi zgolj osebna značaja: teženje po ločitvi zakona, grešna ljubezen, špekulacija po osebni koristi, užaljena častihlepnost, s strastjo podžgana maščevalnost itd. Prav mnogokrat prevladujejo politični nagibi: pretirana nacionalnost, ki v svoji slepoti in gluhosti ne pozna pravega bistva in namena za vse narode določene cerkve ter ne sliši njenih zveličavnih opominov, demonstracija zoper vladujočo politično stranko itd. So pa tudi merodajni včasih umski razlogi, ki kajpada niso stvarni, ker izvirajo iz strasti ali pa se opirajo na predsodke. V to vrsto odpadnikov spadajo tisti, ki se imenujejo svobodomislece. Svoboda mišljenja: to je geslo, ki je mnogoterega odtrgalo od cerkve, češ, da je v njej svobodna misel ogrožena, da, celo onemogočena. Med take odpadnike iz nagiba svobodne misli spada tudi avstrijski pisatelj Anton Krenn. Tako se je bil zaril v takozvano svobodomuje, da je bil eden najglasnejših agitatorjev za izstop iz katoliške cerkve. Zato je bil visoko v čisljih zlasti pri avstrijskih socialnih demokratih, ki so leta 1927 začeli z divjo politično gonjo proti katoliški cerkvi. Anton Krenn pa je spregledal ter uvidel svojo zmoto, zaprosil je za sprejem v katoliško cerkev, ki se mu je dovolil. Z izrecnim odobrenjem dunajskega nadškofa kardinala dr. Innitzerja je spisal in izdal knjigo z naslovom: »Vrnitev v cerkev. Izpovedi bivšega svobodomisleca.« Krenn hoče s to knjigo tiste, ki jih je s svojimi prejšnjimi spisi zapeljal v zmoto, v sovraštvo zoper katoliško cerkev in v verski odpad, poučiti, posvariti ter jim z zgledom in iskreno besedo pokazati pot nazaj v katoliško cerkev, ki je edina zaščitnica svobode in resnice.

*

Nepreviden lovec. Zadnje nedeljo 10. decembra se je odpravil v št. Ilju v Slov. goricah na lov posestnik Hack. Med pospravljanjem v nahrbtnik je odložil nabito puško v kot. Orožje je vzel v roke njegov 11letni sinko, pomeril za šalo proti petletni sestrici in že je počil strel ter razmersaril otroku ramo tako, da so se videla pljuča. Smrtno nevarno ranjeno deklico so oddali takoj v mariborsko bolnico. Lovci, več previdnosti pri odlaganju pušk, ki bi morale biti v hiši brez nabojev!

Izredno težka buča. Na njivi med rono je zrasla v Selnici ob Muri 65 kg težka buča. Izredno bučno prikazen je tehtal njeni lastnik g. Ferd. Dreier.

Stanovanjska hiša pogorela. V noči je pogorela stanovanjska hiša posestniku Alojziju Lesjaku, po domače Pavlu v Brdinjah pri Kotlah. V zadnjem hipu si je rešil življenje stari oče, ki je bil radi bolehnosti prejšnji dan spreviden. Iz goreče hiše so zamogli oteti le nekaj obleke, vse drugo je zgorelo z živežem vred. Na pomoč pribrezeli gasilci so obvarovali hlev, ki je bil pozidan pred par leti.

Obsojen izsiljevalec. Letos dne 24. avgusta je prejel lesni trgovec v Brez-